

Dokumentation från Hästholmen-Öppenskär SE0410099 inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19/NAT/SE/000172

2025-02-24

Restaurering

Hästholmen by 2022

Söder om Hästholmen by betar öns ena djurhållare med sina kor. Strandäng, enbuskmark och trädklädd betesmark är några av naturtyperna i denna varierade hage, som tyvärr vuxit igen trots beteshävd. En restaurering påbörjades i detta område under 2022.

Före och efter åtgärd Hästholmen by 2022-2023

Här i hagen som ligger söder om Hästholmen by hade snåren brett ut sig och hindrade betesdjurens framkomlighet. Ekföryngring fanns men det var dags att välja vilka träd som skulle få utvecklas och bli gamla.

Här är samma plats fast fotot är taget från öster istället för från väster. Grässvålen är redan ett år efter restaureringen bra och framkomligheten för djuren är avsevärt bättre än innan. Ekarna som finns kvar har gott om utrymme och stammarna är solbelysta. Samtidigt har ett läende bryn av enar sparats vid sjökanten.

Buddeviksvägen 2023

Under hösten 2023 anlätades först en skogsmaskin för att under en vecka fälla och skota träd inom ett område som är beläget söder om vägen ut mot badplatsen i Buddevik, på den västra delen av ön. Detta var första steget i en restaurering, som sedan har efterföljts av manuellhuggning och röjning i de mer svåråtkomliga partierna. Traktor och skogsvagn har sedan skotat ut ris från manuellhuggningen.

Utkörning av ris för flisning när betesmarken ut mot Buddevik öppnas upp. Här har vi använt både motorsåg och röjsåg samt en kombinerad miniskördare/miniskotare för att på ett smidigt och skonsamt sätt återskapa en luckig och varierad ekhagmark.

Hagen betas sedan tidigare, men stora delar har varit svårgenomträngliga för både betesdjur och människor. Framkomligheten hindras förutom av enebuskar och småträd även av småvatten och av berg eller småblockig terräng.

Fodervärdet i marken är lågt, mest är det blåbärsris i fältskiktet. Att glesa ur bland träden ger inte bara utrymme för ekarnas kronor. Ljusinsläppet till marken kommer också att gynna grästillsväxten och på så vis öka fodervärdet. När korna lättare tar sig fram i marken fördelas betestrycket över en större yta.

Närmst vägen är första etappen av denna restaurering klar. Om några år kommer sannolikt ytterligare en gallring att genomföras.

Före och efter åtgärd Buddeviksvägen 2023-2024

Fotot är taget österut från fotopunkt 1. I den här betesmarken finns enstaka vidgryniga ekar men nästan överallt är trädskiktet helt slutet och mängder av ek i klenare dimensioner, björk, al och även tall skuggar marken. Dessutom konkurrerar grenarna om utrymmet i kronorna.

En ordentlig lucka har skapats, på en plats där det redan innan fanns en fin grässvål. Det stora ekarna i bakgrunden hör till de största på ön och de samt deras efterträdare har fått gott om utrymme.

Åtgärder för pollinatörer

På tre platser, Buddevik, Döingaslätt och Lönhamn, kommer sand att skrapas fram under våren 2024.

Sandblottor på Döingaslätt 2024

Åtgärder för att skapa död ved

Faunadepåer har skapats i samband med restaureringen vid Buddeviksvägen. Där har även högstubbar av ek skapats.

Foto på faunadepåer och högstubbar.

Mulmholkar

Fyra mulmholkar har monterats i området under hösten 2024.

Foto mulmholkar, kommer under 2025.

Anordningar

Stängsling Hästholmen by, båtvarvet

Ett avsnitt om ca 260 meter stängsel ska bytas och renoveras runt en tomt och längs vägen. Grindar för enkel passage för besökare kommer att byggas för att öka tillgängligheten till den nyrestaurerade hagen.

Stolpar i stängslet på bilden behöver bytas ut. Samtidigt ska självstängande enegrindar byggas för att underlätta för besökare till hagen. En grind hamnar vid trådöppningen i anslutning till båtvarvets parkeringsplats. En mycket välbesökt plats Hästholmen.

Det nya stängslet med eltrådar och en slana. En självstängande grind och bakom projektskylten en trådöppning för djur, 2024.

På vägen ut till Killeviken finns en färst, som inte fyller sin funktion att hålla djuren i sin fålla. Färsten är för smal för moderna jordbruksredskap att passera och det saknas en gånggrind för fotgängare. Färsten ska bytas ut under 2025.

På bilden syns färsten som ska bytas ut. För att kunna bredda passagen ska färsten flyttas åt vänster i bild. Då kommer även en persongrind att kunna byggas för enklare framkomlighet till fots.

Plats för bild på nya färsten

Två projektskyltar har satts upp i området.

Foto projektskylt, kommer 2025.

Fem temaskyltar har satts upp, två om ekmiljöer, en om död ved och två om mulmholkar.

Temaskyltar om död ved och ekmiljöer.

LIFE-programmet

Den här rapporten har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program.

Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats : <https://ec.europa.eu/easme/en/life>